

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 6Csp/32/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119367458
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Baštová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:6119367458.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Luciou Baštovou v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava- Nové Mesto, IČO: 47 967 692, právne zastúpeného JUDr. Oskar Chnápko, advokát, so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica proti žalovaným: 1/ U. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX R. XXX, 2/ D. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX R. XXX o zaplatenie sumy 2.919,88 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 368,45 eur, zmluvného úroku vo výške 19,90 % ročne zo sumy nesplatennej istiny vo výške 2.688,76 eur od 08.12.2017 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 137,33 eur od 08.12.2017 do zaplatenia z a s t a v u j e.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenu Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 17.09.2019 žiadal, aby súd zaviazal žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne na zaplatenie sumy 2.919,88 eur, zmluvného úroku vo výške 19,90 % zo sumy 2.688,76 eur od 08.12.2017 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.688,76 eur od 08.12.2017 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 07.12.2017 uzavrela Tatra banka, a. s., so sídlom Hodžovo námestie 3, Bratislava, IČO: 00 686 930 ako postupca a žalobca ako postupník zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej nadobudol žalobca pohľadávku zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX spolu s jej príslušenstvom. Postupca zároveň listom oznámil žalovaným postúpenie pohľadávky. Uviedol, že právny predchodca žalobcu Tatra banka, a. s., odštepny závod Raiffeisen banka ako veriteľ so žalovaným 1/ ako dlžníkom a žalovaným 2/ ako spoludlžníkom uzavreli na základe Základnej zmluvy o poskytovaní produktov a služieb a žiadosti o poskytnutie Raiffeisen pôžičky zo dňa 14.06.2016 zmluvu o úvere, ktorú právny predchodca žalobcu akceptoval Akceptovaním žiadosti o poskytnutie Raiffeisen pôžičky č. XXXXXXXXXXXX dňa 14.06.2016. Mal za to, že v súlade s § 43a a nasl. Občianskeho zákonníka strany uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom bezúčelovom úvere (Zmluva o Raiffeisen pôžičke) č. XXXXXXXXXXXX v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie peňažných prostriedkov zo strany právneho predchodcu žalobcu v celkovej výške 2.750,- eur v prospech žalovaných 1/ a 2/, ktorý sa zaviazali vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dohodnutej lehote a dohodnutých splátkach a zaplatiť dohodnuté úroky. Žalovaní 1/ a 2/ splatili svoj záväzok iba čiastočne, pričom zostatok nesplatennej časti úveru s príslušenstvom ku dňu 07.12.2017 uviedol vo výpise z bankovej knihy. Vzhľadom k tomu, že žalovaní 1/ a 2/ si neplnili svoje zmluvné povinnosti riadne a včas, právny predchodca po predchádzajúcej výzve v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka listom vyhlásil predčasnú splatnosť

úveru v zmysle Obchodných podmienok ku dňu 23.01.2017. Žalovaní 1/ a 2/ ani napriek tomu svoj záväzok doposiaľ nesplnili. Žalobca si preto okrem nesplatenej istiny vo výške 2.688,76 eur, uplatnil aj vyčíslenú sumu dlžných zmluvných úrokov a úrokov z omeškania ku dňu 07.12.2017 vo výške 198,12, dlžných poplatkov vo výške 33,- eur, čo predstavuje spolu sumu istiny vo výške 2.919,88 eur, ďalej si uplatnil zmluvný úrok vo výške 19,90 % ročne zo sumy 2.688,76 eur od 08.12.2017 do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 5 % z dlžnej sumy 2.688,76 eur od 08.12.2017 do zaplatenia.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca označil a predložil zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 07.12.2017, oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky spolu s podacím hárkom, Základnú zmluvu o poskytovaní produktov a služieb a žiadosť o poskytnutie Raiffeisen pôžičky zo dňa 14.06.2019, akceptovanie žiadosti o poskytnutie Raiffeisen pôžičky č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.06.2016, Raiffeisen obchodné podmienky, výpis z bankovej knihy, posledná výzva na zaplatenie, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti s podacím hárkom, výzva na zaplatenie- predžalobná výzva s podacím hárkom.

4. Žalovaní 1/ a 2/ sa k žalobe, ktorá im bola spolu s prílohami a výzvou na vyjadrenie sa doručená do vlastných rúk nevyjadrili. V podaní doručenom Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 31.01.2020 označenom ako žiadosť žalovaný 1/ ospravedlnil neúčast' na nariadenom pojednávaní súdu a zároveň požiadal, aby bolo pojednávania v spore v okrese jeho trvalého bydliska.

5. Okresný súd Banská Bystrica posúdil podanie žalovaného 1/ ako námietku miestnej príslušnosti a postúpil spor mieste príslušnému Okresnému súdu Kežmarok dňa 19.03.2020.

6. V spore bolo nariadené pojednávanie na deň 29.07.2020, na ktoré sa nedostavil žalobca a jeho právny zástupca, ktorí svoju neúčast' ospravedlnili a súhlasili s tým, aby súd pojednával v ich neprítomnosti. Na pojednávanie sa nedostavili ani žalovaní 1/ a 2/ napriek riadnemu a včasnému predvolaniu, ktoré sa z adresy trvalého pobytu žalovaného 1/ vrátilo ako neprevzaté v odbernej lehote dňa 15.07.2020 a týmto dňom sa v zmysle ustanovenia § 116 ods. 3, § 106 ods. 1 písm. a/ v spojení s § 111 ods. 3 CSP považuje za doručené. Žalovaná 2/ prevzala predvolanie na pojednávanie dňa 25.6.2020. Neúčast' na pojednávaní žalovaní 1/ a 2/ neospravedlnili o jeho odročenie nežiadali. Nakoľko nebol podaný návrh na odročenie pojednávania ani dôvody jeho odročenia, súd v súlade s § 180 Civilného sporového poriadku pojednával v neprítomnosti strán sporu.

7. Pred začatím pojednávania žalobca písomným podaním doručeným súdu dňa 18.06.2020 oznámil, že berie žalobu v časti istiny vo výške 368,45 eur (vyčíslených zmluvných a zákonných úrokov a poplatkov) a zmluvného úroku vo výške 19,90 % ročne zo sumy 2.688,76 eur od 08.12.2017 do zaplatenia späť. V tejto časti žiadal konanie zastaviť a rozsudkom uložiť žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2.551,43 eur so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.551,43 eur od 24.01.2017 do zaplatenia, a to v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku a nahradiť trovy konania.

8. Podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

9. Podľa § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatí žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

10. Vzhľadom k tomu, že žalobca vzal svoju žalobu sčasti späť skôr, než sa začalo pojednávanie, súd postupujúc podľa citovaných ustanovení Civilného sporového poriadku I. výrokom konanie v rozsahu späťvzatia žaloby zastavil (t. j. aj v rozsahu úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 137,33 eur od 08.12.2017 do zaplatenia, nakoľko táto skutočnosť, aj keď to žalobca v späťvzatí neuviedol, vyplýva zo žalobcom upraveného výroku po čiastočnom späťvzatí a zodpovedá aj logickému postupu v ďalšom prejednávaní sporu).

11. Predmetom posúdenia v spore tak po čiastočnom späťvzatí žaloby žalobcom ostal nárok žalobcu voči žalovaným 1/ a 2/ na zaplatenie sumy 2.551,43 eur so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.551,43 eur od 24.01.2017 do zaplatenia a náhrada trov konania.

12. Súd po oboznámení sa s obsahom žaloby a všetkými listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, nakoľko vykonanie žiadneho z nich nebolo žalovanými 1/ a 2/ namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné, pričom žalovaní 1/ a 2/ žiadne dôkazy nepredložili ani nenavrhlí, zistil nasledovný skutkový stav:

13. Z predloženej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 07.12.2017, oznámenia o ukončení zmluvného vzťahu a o postúpení pohľadávky zo dňa 13.12.2017 mal súd preukázané, že pôvodný veriteľ Tatra banka, a. s., odštepny závod Raiffeisen banka postúpil vymáhanú pohľadávku na postupníka - žalobcu v súlade s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňa 07.12.2017, pričom táto skutočnosť bola oznámená aj žalovaným 1/ a 2/, čo žalobca preukázal poštovým hárkom. V spore je tak aktívne vecne legitimovaný žalobca ako právny nástupca spoločnosti Tatra banka, a. s.

14. Dňa 22.03.2016 uzatvorila Tatra banka, a. s. odštepny závod Raiffeisen banka ako veriteľ so žalovaným 1/ základnú zmluvu o poskytovaní produktov a služieb a žiadosť o otvorenie a vedenie bežného účtu, na základe ktorej žalovaný 1/ ako dlžník podpísal dňa 13.06.2016 žiadosť o poskytnutie Raiffeisen pôžičky č. XXXXXXXXXXXX (spotrebiteľský úver), v ktorej žiadal o poskytnutie pôžičky vo výške 3.000,- eur s výškou mesačnej splátky 63,32 eur počas 84 mesiacov, pri ročnej úrokov sadzbe 17,90 %, celkových nákladoch 5.318,88 eur, RPMN 19,78 %, priemernej RPMN 15,19 % s konečnou splatnosťou 84 mesiacov od prvej splátky. Veriteľ Akceptovaním žiadosti o poskytnutie Raiffeisen pôžičky číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.06.2016 oznámil dlžníkom- žalovaným 1/ a 2/, že schválil ich žiadosť o poskytnutie Raiffeisen pôžičky zo dňa 13.06.2016, čím došlo k uzatvoreniu zmluvy o Raiffeisen pôžičke (spotrebiteľský úver) s dlžníkmi- žalovanými 1/ a 2/. Na základe takto uzatvorenej spotrebiteľskej zmluve bol žalovaným poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 2.750,- eur, s výškou mesačnej splátky 66,16 eur. Ďalej boli v Akceptácii žiadosti uvedené celkové náklady vo výške 4.763,52 eur, ročná úroková sadzba 19,90 %, RPMN vo výške 22,16 %, priemerná RPMN 15,19 %, výška najvyššej prípustnej odplaty 21,06 %, počet splátok (v mesiacoch) 72, konečná splatnosť 72 mesiacov od prvej splátky, deň splácania 13, dátum prvej splátky 13.07.2016, číslo účtu splácania, dátum poskytnutia pôžičky a číslo účtu čerpania.

15. Z výpisu z bankovej knihy a z listiny označenej ako Sheet 1 mal súd preukázané, že dňa 14.06.2016 bol žalovaným 1/ a 2/ poskytnutý úver vo výške 2.750,- eur, na ktorý žalovaní 1/ a 2/ uhradili dňa 14.07.2016 sumu 62,74 eur, dňa 26.07.2016 sumu 3,43 eur, dňa 18.08.2016 sumu 66,24 eur a dňa 14.09.2016 sumu 66,16 eur, t. j. spolu uhradili sumu 198,57 eur. Žiadnu ďalšiu úhradu žalovaní 1/ a 2/ na splatenie úveru nevykonali a ku dňu postúpenia pohľadávky boli žalobcovi dlžní na istine 2.688,76 eur, riadnych úrokoch 193,55 eur, úrokoch z istiny v omeškaní 2,59 eur, sankčných úrokoch 1,98 eur, poplatkoch 33,- eur, t. j. spoli 2.919,88 eur.

16. Poslednou výzvou na zaplatenie zo dňa 28.11.2016 banka upozornila žalovaných 1/ a 2/, že ku dňu 26.11.2016 neeviduje zaplatenie pôžičky s tým, že dátum vzniku omeškania je 13.10.2016, výška dlžnej sumy ku dňu 26.11.2016 je 164,56 eur, z toho úrok z omeškania 0,53 eur s tým, že žiadala uhradiť dlžnú sumu do 7 kalendárnych dní od vystavenia výzvy a zároveň upozornila žalovaných 1/ a 2/ na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti pôžičky. Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti a výzvou na zaplatenie banka vyhlásila mimoriadnu splatnosť pôžičky s uvedením výšky dlžnej sumy ku dňu 12.01.2017 a vyzvala žalovaných 1/ a 2/ na zaplatenie sumy 2.907,68 eur pozostávajúcej z istiny vo výške 2.688,76 eur, riadneho úroku vo výške 181,29 eur, sankčného úroku vo výške 1,63 eur a nákladov spojených s vymáhaním vo výške 33,- eur. Dlžnú sumu žiadala zaplatiť do 7 kalendárnych dní od vystavenia tohto oznámenia. Podľa obchodných podmienok k predčasnému zosplateniu úveru došlo ku dňu 23.01.2017. Predloženým poštovým hárkom žalobca preukázal doručenie oznámenia žalovaným 1/ a 2/.

17. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 a 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník znení účinnom ku dňu 14.06.2016 (ďalej len Občiansky zákonník) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej

podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti

18. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

19. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

20. Podľa § 100 ods.1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

21. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

22. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

23. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 343/2018 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č.40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov účinného od 5.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

24. Podľa § 879v Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 343/2018 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov účinného od 5.12.2018, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

25. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 14.06.2016 (ďalej len zákon č. 129/2010 Z. z.) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

26. Podľa Článku VI Raiffeisen pôžičky, bodu 6.5. Omeškanie dlžníka, bodu 6.5.1. písm. c) Raiffeisen obchodné podmienky, ak sa dlžník dostane do omeškania so splácaním pohľadávky banky zo zmluvy o Raiffeisen pôžičke, banka postupuje takto: ak dlžník v stanovenej lehote omeškanú splátu pôžičky, sankčné úroky a alebo inú pohľadávku banky zo zmluvy Raiffeisen pôžičke neuhradí a nedôjde k dohode

medzi bankou a dlžníkom, má banka právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pôžičky podľa bodu 6.6.1. OP...

27. Podľa bodu 6.6. Mimoriadna splatnosť, bodu 6.6.1. písm. b) Raiffeisen obchodné podmienky, Banka má právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pôžičky, t. j. má právo požadovať splatenie celej pohľadávky a dlžník je povinný celú pohľadávku zaplatiť aj pred dňom končenej splatnosti, ak nastane hociktorá z týchto situácií: existuje nedoplatok jednej splátky pôžičky, ktorý trvá viac ako tri mesiace, alebo nedoplatok dvoch splátok úveru.

28. Medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a bankou a žalovanými 1/ a 2/ ako dlžníkmi bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere (ktorú takto označoval žalobca aj právny predchodca žalobcu), pre ktorú je charakteristické, že v nej spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Zmluva bola uzavretá medzi bankou ako dodávateľom, ktorej jedným z predmetov podnikania zapísanom v obchodnom registri bolo poskytovanie úverov a fyzickými osobami- nepodnikateľmi, ktoré majú postavenie spotrebiteľa. Podľa žalobcu bola medzi stranami uzatvorená zmluva a spotrebiteľskom bezúčelovom úvere, a preto je potrebné na vzťah medzi stranami aplikovať ustanovenia zákonov upravujúce spotrebiteľské vzťahy, a to konkrétne ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktorý vo svojej piatej hlave upravuje spotrebiteľské zmluvy a zákon č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu akceptácie bankou, t. j. ku dňu 14.06.2016.

29. Súd zdôrazňuje, že vzhľadom na povahu zmluvy a postavenie žalovaných ako spotrebiteľov, nepochybne ide v tomto prípade o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné (§52 ods. 2 OZ). Zo samotných listinných dôkazov predložených žalobcom, ich označenia a náležitosti je nepochybné, že sa jednalo o spotrebiteľský úver, ktorého predmetom bolo poskytnutie finančných prostriedkov právnym predchodcom žalobcu žalovaným, bez určenia účelu ich použitia, ktoré sa žalovaní 1/ a 2/ zaviazali splácať v dohodnutých mesačných splátkach. Strany sporu ani nič iné netvrdili.

30. Vzhľadom na začatie súdneho konania dňa 17.09.2019 (doručenie žaloby Okresnému súdu Banská Bystrica), t. j. po nadobudnutí účinnosti zákona č. 343/2018 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (5.12.2018), bolo v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s vyššie citovaným § 879v Občianskeho zákonníka povinnosťou súdu aj ex offo skúmať, či v danom prípade žalobca uplatnil na súde pohľadávku vyplývajúcu zo spotrebiteľského vzťahu predtým, ako došlo k jej premlčaniu. Uvedené potvrdzuje zámer zákonodarcu vyjadrený v dôvodovej správe k zákonu č. 348/20018 Z. z., z ktorej vyplýva, že prijatá právna úprava zavádza osobitnú úpravu uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv v reakcii na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy považuje zákonodarcu za opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany podporovať vynucovanie plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku, ale vytvorenie priestoru pre to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia napríklad v tom, že už nebude disponovať dôkazmi. Zároveň sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Táto právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, t. j. na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

31. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka môže veriteľ pre omeškanie s niektorou splátkou žiadať splatenie celého dlhu, len ak to bolo dohodnuté. Takáto dohoda je obsiahnutá Článku VI. Obchodných podmienok Raiffesien banky, ktorý v zhode s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravuje možnosť veriteľa zosplatiť celý dlh pre omeškanie s jednotlivou splátkou pri omeškaní jej úhrady o viac ako tri mesiace (bod 6.6. Mimoriadna splatnosť, bod 6.6.1. písm. b) Raiffeisen obchodných podmienok). V takom prípade podľa § 103 Občianskeho zákonníka plyní trojročná premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa však pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Účelom ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka je brániť tomu, aby veriteľ mohol otáľať s využitím práva podľa § 565 pri omeškaní dlžníka, resp. motivovať veriteľa k čo najskoršiemu vymáhaniu svojej pohľadávky. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva (čo neznamená, že ide o okamih, kedy ho prvýkrát mohol využiť). V spotrebiteľských vzťahoch navyše § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje uplatniť právo podľa § 565 až po trojmesačnom omeškaní. V tejto časti musí byť toto ustanovenie lex specialis k § 565 druhej vete Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri pôžičke splácanej mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. V takom prípade by veriteľ z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka. To je však v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorý jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže (avšak len za tam uvedených podmienok). Teda v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky. To však nemá vplyv na plynutie premlčania. V prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu predčasného splatenia. Keďže § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka tou splátkou, „pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh“ v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka. Preto od jej zročnosti (a nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatením) plyní premlčacia doba v zmysle tohto ustanovenia.

32. Z predloženej zmluvy- Akceptácie žiadosti o poskytnutie Raiffeisen pôžičky č. 3500149287 vyplýva, že splátky sú zročné k 13. dňu kalendárneho mesiaca. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že právny predchodca žalobcu celý dlh zosplatiť ku dňu 23.01.2017. Napriek tomu, že právny predchodca žalobcu v oznámení zo dňa 13.01.2017 o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru presne nešpecifikoval, od omeškania ktorej splátky odvodil právo okamžitej úhrady celého dlhu, z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nesporné vyplýva možnosť vykonať právo zosplatenia až po 3-mesačnom omeškaní so splatením príslušnej splátky, a preto v danom prípade k zosplateniu došlo v dôsledku omeškania so splátkou splatnou najneskôr dňa 13.09.2016, keďže od jej splatnosti do 23.01.2017, kedy právny predchodca žalobcu vyhlásil pohľadávku z úveru za predčasne splatnú, uplynuli viac ako 3 mesiace (podľa listinného dôkazu preloženého žalobcom označeného ako Sheet 1 na čl. 40 spisu žalovaní 1/ a 2/ boli v omeškaní s úhradou každej splátky, ktorú uhradili, keďže ani jednu zo splátok neuhradili riadne a včas; splátku, od ktorej žalobca odvodil vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v súlade s obchodnými podmienkami a zákonom uhradili dňa 14.09.2016, t. j. neuhradili ju včas a teda už s ňou sa dostali do omeškania). Pôvodný veriteľ toto právo využil, a to v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď predtým žalovaných 1/ a 2/ na túto možnosť upozornil poslednou výzvou na zaplatenie zo dňa 28.11.2016. V zmysle už citovaného § 103 Občianskeho zákonníka plyní premlčacia doba celého zosplateného dlhu nie od okamihu doručenia oznámenia alebo výzvy veriteľa na jeho splatenie, ale od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. Ak teda v prerokovanej veci išlo o splátku splatnú dňa 13.09.2016, začala týmto dňom plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovaných 1/ a 2/. Trojročná premlčacia doba zosplateného zvyšku dlhu tak uplynula najneskôr 13.09.2019. Nárok na úroky a úroky z omeškania ako akcesorický nárok na príslušenstvo k hlavnému záväzku pritom podlieha rovnakému premlčaniu ako záväzok hlavný. Žalobca v danom spore podal žalobu na súd až dňa 17.09.2019, teda v tom čase bol už jeho nárok nepochybne premlčaný.

33. Vychádzajúc z obsahu spisu je zrejmé, že medzi stranami sporu bola uzavretá úverová zmluva, na základe ktorej bol zo strany právneho predchodcu žalobcu poskytnutý žalovaným 1/ a 2/ spotrebiteľský

revolvingový úver a žalovaní 1/ a 2/ sa zaviazali splácať predmetný úver v pravidelných mesačných splátkach. Následne v danom prípade došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu k platnému zosplateniu spotrebiteľského úveru ku dňu 23.01.2017. O tom boli žalovaní 1/ a 2/ informovaní listovou zásielkou. Z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise nepochybne vyplýva, že v danom prípade k zosplateniu došlo v dôsledku omeškania so splátkou splatnou dňa 13.09.2016, od ktorej začala plynúť premlčacia doba.

34. Splnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach (tak ako to bolo aj v tomto prípade), ak sa tak stane veriteľ môže od dlžníka žiadať len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou resp. zročnou podľa dohody účastníkov, alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich trojročná premlčacia doba podľa §101 Občianskeho zákonníka, plynie samostatne. Podľa druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka premlčacia doba začala plynúť odo dňa zročnosti tej splátky, od splatnosti ktorej uplynuli tri mesiace a pre ktorú k zosplateniu došlo. Teda tá, ktorá zosplatenie spotrebiteľského úveru vyvolala - splátka splatná dňa 13.09.2016 a týmto dňom začala plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovaných 1/ a 2/. Trojročná premlčacia doba zosplateného zvyšku dlhu, uplynula najneskôr 13.09.2019 a keďže žaloba bola podaná na súde až dňa 17.09.2019, stalo sa tak v čase, keď už nárok žalobcu bol nepochybne premlčaný.

35. Súd v tomto smere cituje rozhodnutie Krajského súdu Prešov, sp. zn. 18Co/68/2018, podľa ktorého „ V ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 101 špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného. Podľa vety druhej, v prípade tzv. zosplatenia dlhu len pre v budúcnosti splatné splátky premlčacia lehota začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, avšak tej, ktorá bolo dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Premlčanie celého zvyšku dlhu preto nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom tak, ako to uviedol súd prvej inštancie ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva, čo je v prejednávanej veci rozhodujúce.“

36. Obdobný právny názor bol vyjadrený aj v rozhodnutiach Krajského súdu Prešove sp. zn. 4Co/410/2016 zo dňa 21.09.2017, sp. zn. 3Co/115/2019 zo dňa 22.10.2019, Okresného súdu Partizánske sp. zn. 6Csp/263/2017 zo dňa 28.02.2018, Krajského súdu Trenčín sp. zn. 4Co/410/2016 zo dňa 21.09.2017, sp. zn. 5Co/256/2018 zo dňa 20.02.2019, Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/288/2016 zo dňa 15.05.2018, sp. zn. 11Co/248/2018 zo dňa 31.01.2019, Krajského súdu Trnava sp. zn. 23Co/45/2017 zo dňa 28.01.2018, Krajského súdu Žilina sp. zn. 11Co/59/2019 zo dňa 26.03.2019.

37. Nakoľko žalobca si v spore uplatňuje premlčané právo, ktorého vymáhaniu bráni ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 879v Občianskeho zákonníka súdu neostávalo nič iné, len žalobu vo zvyšnom rozsahu II. výrokom zamietnuť. Vzhľadom k uvedenému bolo nadbytočné ďalej sa podrobne zaoberať ostatnými aspektmi nároku, ktorý bol v konaní žalobcom uplatnený.

38. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, keď pri ustálení pomeru úspechu treba vziať do úvahy, že konanie bolo sčasti zastavené (čiastočným späťvzatím žaloby žalobcom po začatí sporu) a v zvyšnej časti bola žaloba zamietnutá. Z hľadiska úspechu boli žalovaní 1/ a 2/ v celom rozsahu úspešní. Náhradu trov konania si žalovaní 1/ a 2/ neuplatnili a zo spisu im žiadne preukázateľné trovy nevyplývajú, preto súd v súlade s procesnou ekonómiou podľa čl. 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku nevyhradil rozhodnutie o výške trov konania samostatnému uzneseniu, ale rozhodol tak, že náhradu trov konania žalovaným nepriznal (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28.02.2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa

napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.